

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Καλλιμάζης
1323

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●

Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12
105 54 - Αθήνα

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107

● ΕΤΟΣ 53ο - ΤΕΥΧΟΣ 492 ●
● ΜΑΡΤΙΟΣ 2006 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

Άληθινή έλευθερία

Ε Χριστός ήρθε στη γή για να μάς έλευθερώσει άπ' τή σκλαβιά τής άμαρτίας και του θανάτου. Η έθνική μας έλευθερία πληρώθηκε με αίμα· μέ τό αίμα των ήρώων του 1821. Ο Χριστός, ό μεγάλος Έλευθερωτής, πλήρωσε τήν πνευματική μας έλευθερία μέ τό δικό Του πάναγνο Αίμα. Δέν μπορεί ν' άνεχτή δουλεία, οίασδήποτε μορφής.

Έπειδή τή λέξι «έλευθερία» τήν έχουν σημαία και οι πιο άνελεύθεροι και τυραννικοί, γι' αυτό ό άπόστολος Παύλος ξεκαθαρίζει τήν έννοιά της. Λέει: «Υμεις έπ' έλευθερία έκλήθητε άδελφοί· μόνον μή τήν έλευθερίαν εις άφορμήν τή σαρκί, αλλά διά τής αγάπης δουλεύετε άλλήλοις» (Γαλ. ε΄ 13).

● Η έλευθερία, όταν χρησιμοποιήται για τό κακό, προς ίκανοποίησι άτάκτων έπιθυμιών, γίνεται αίτια πνευματικής, κάποτε και σωματικής αύτοκτονίας. Τήν έλευθερία επικαλείται κι εκείνος, πού έπιμένει να βλέπη ό,τι θέλει, ν' άκούη ό,τι θέλει, να συχνάζη όπου θέλει, να διασκεδάζη όπως θέλει, να χρησιμοποιή τό δηλητήριο όπως θέλει (τό τσιγάρο), να δοκιμάζη όπως θέλει τό θάνατο (τά ναρκωτικά), να καταστρέφη τό σώμα του όπως θέλει (μέ τίς σαρκικές διαστροφές).

● Η έλευθερία, όταν χρησιμοποιήται για τό καλό, προς έπίτευξι ούραنیων στόχων, έχει φτερά· φτάνει ψηλά.

● Τήν έλευθερία χρησιμοποιεί και ό ήθικός άνθρωπος και κάνει όχι ό,τι επιτάσσει τό κακό, άλλ' ό,τι επιθυμεί τό πνεύμα.

● Τήν έλευθερία χρησιμοποιεί και ό άγιος. Έπιλέγει τίς έντολές του Θεού.

Η έλευθερία είναι και για τήν παράβασιν και για τήν υπέρβασιν. Γι' αυτό λέει ό άπόστολος Παύλος: «Μόνον μή τήν έλευθερίαν εις άφορμήν τή σαρκί». Και ό αισχρός και ό άγιος τό ίδιο λένε:

—Είμαι έλεύθερος, θά κάνω ό,τι θέλω!

Στήν πραγματικότητα ούτε ό πρώτος ούτε ό δεύτερος είναι τελείως έλεύθεροι.

● Ο πρώτος, ο χυδαίος, είναι δέσμιος του πάθους. Κάνει ό,τι θέλει, άλλ' ό,τι τον σπρώχνει ή κακή επιθυμία.

● Ο δεύτερος, ο έγκρατής, είναι δέσμιος της αγάπης του Χριστού. Η επιθυμία της Βασιλείας των ουρανών τον συγκρατεί. Παραμένει τίμιος και ήθικος.

Δέσμευσι κι ο ένας, δέσμευσι κι ο άλλος. Άλλά του μέν πρώτου ή δέσμευσις είναι καταπιεστική, ενώ του δεύτερου είναι εκούσια και ευχάριστη.

Του πρώτου ή ελευθερία είναι άλογος, του δεύτερου υπέρλογος. Του πρώτου καταλήγει στην έξαρτησι, του δεύτερου οδηγεί στη θέωσι.

Ο ιερός Χρυσόστομος, μιλάει για την ελευθερία της παραβάσεως και της υπερβάσεως. «*Απήλλαξεν ημᾶς ο Χριστός του ζυγού της δουλείας, κυρίου αφήκε του πράττειν ό,τι βουλόμεθα, ουχ ίνα τη έξουσία προς κακίαν χρησώμεθα, άλλ' ίνα μείζονος λάβωμεν μισθοῦ πρόσφασι, επί φιλοσοφίαν μείζονα ανιόντες... Ουχ ίνα παράνομος γένηται ή πολιτεία, άλλ' ίνα υπέρ τον νόμον ή φιλοσοφία. Έλύθη του νόμον τά δεσμά, ουχ ίνα ταπεινότεροι, άλλ' ίνα υψηλότεροι γενώμεθα. Και γάρ ο πορνεύων και ο παρθελεύων, αμφότεροι του νόμον τά μέτρα εξέβησαν. Άλλ' ουκ επί τοις αυτοις, ο μέν επί τό χειρον κατενεχθείς, ο δέ επί τό βέλτιον έπαρθείς. Ο μέν παραβάς, ο δέ υπερβάς τον νόμον» (Ε.Π.Ε. 20, 366-368). Μετά φρασις: Μᾶς άπάλλαξε ο Χριστός άπ' τό ζυγό της δουλείας, και μᾶς άφησε ελεύθερους νά κάνουμε ό,τι θέλουμε. Όχι όμως χρησιμοποιώντας τό αυτεξούσιο για τό κακό, άλλά για νά έχουμε άφορμή μεγαλυτέρου μισθοῦ, ανεβαίνοντας σε μεγαλυτέρα ύψη εϋσεβείας... Μᾶς χάρισε την ελευθερία όχι για νάμαστε παράνομοι στη ζωή, άλλά για νά ζούμε υπερφυσικά. Καταργήθηκαν οι δεσμεύσεις του μωσαϊκού νόμου, όχι για νά καταπέσουμε περισσότερο, άλλά για ν' ανεβούμε ψηλότερα. Διότι κι εκείνος πού πορνεύει κι εκείνος πού παρθελεύει, κι οι δυό έχουν βγή άπ' τά μέτρα του νόμου. Άλλ' όχι κατά τον ίδιο*

τρόπο. Ο ένας καταράκλυσε χειρότερα, ο άλλος ανυψώθηκε περισσότερο. Στόν ένα έχουμε παράβασι, στόν άλλον έχουμε υπέρβασι του νόμου.

Η ταπεινή ελευθερία

Η ελευθερία του ανθρώπου τότε είναι ωφέλιμη, όταν συντονίζεται μέ τό θέλημα του Θεού. Πρόκειται για μία άγια δέσμευσι της ελευθερίας. Μᾶς κάλεσε ο μεγάλος Έλευθερωτής, για την ελευθερία. «Μόνον μή την ελευθερίαν τη σαρκί» (Γαλ. ε' 13): μόνο νά μή χρησιμοποιήσουμε την ελευθερία για τή σαρκική και κοσμική απόλαυσι. Η φρικτότερη σκλαβιά είναι αυτή, πού τίς άλυσιδες της τίς κατασκευάζει ή... ελευθερία!

Άπάντησις σε δυό ισχυρισμούς σχετικά μέ την ελευθερία:

● Ο ένας:

—*Δέν είμαι ελεύθερος; Κάνω ό,τι θέλω.*

Τότε είσαι ελεύθερος, όταν σε βεβαιώσῃ Ἐκεῖνον, πού σε άγόρασε άπ' τή σκλαβιά της άμαρτίας και του θανάτου. «Άρας ούν τά μέλη του Χριστού ποιήσω πόρνης μέλη;... Ουκ οΐδατε, όπ τό σώμα υμων ναός του έν υμίν Άγίου Πνεύματός έστιν, οϋ έχετε από Θεού, και ουκ έστέ εαντων; Ηγοράσθητε γάρ τιμής» (Α' Κορ. στ' 15-19). Άν δέν σεβαστούμε τον «άγοράσαντα ημᾶς» και παραδοθούμε στη σκλαβιά των παθών, έν ονόματι της ελευθερίας, τότε τό «*Ο,τι θέλω*» θά γίνη «*Δέν μπορώ*»!

Πόσες φορές άκούμε τό «*Θέλω, άλλά δέν μπορώ*»!

● Ο άλλος:

—*Είμαι ελεύθερος. Δέν δέχομαι κατέναντι από πάνω μου!*

Στή ζωή υπάρχει εργασία, συνεργασία, ιεράρχησις. Δέν μπορούν τά πόδια νά πουν: «*Θά κάνουμε ό,τι θέλουμε*». Βαδίζουν ελεύθερα, έφ' όσον είναι υγιᾶ, άλλά και κατευθύνονται άπ' τό νοῦ.

Η καλύτερη ελευθερία είναι αυτή της ταπεινώσεως. Όποιος τό «*έγώ*» τό υποτάσσει εκούσια στην υπηρεσία των άλλων, αυτός είναι ελεύθερος. Λέει

ὁ Παῦλος: «Διά τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις» (Γαλ. ε' 13).

Ἐπόδουλοι τῆς ἀγάπης

Ὁ νόμος τῆς Ἀγάπης εἶναι ὑπεράνω ὄλων. Ὑπάρχει πῶς ἐλεύθερος ἀπ' τόν ἄνθρωπο τῆς ἀγάπης; Ποιός θρησκευτικός νόμος μπορεί νά συγκριθῆ μέ τήν ἀγάπη, ὅπως τῆ διδάξε ὁ Χριστός, ὅπως τῆ φανέρωσε μέ τό λόγο καί τό Αἷμά Του;

Ἡ ἀγάπη ὁδηγεῖ στήν ἀληθινή ἐλευθερία, διότι χρησιμοποιεῖ τό αὐτεξούσιο γιά τό πλεόν ὕψιστο ἀγαθό. «Ὁ πᾶς νόμος ἐν ἐνί λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν» (Γαλ. ε' 14).

• Ἡ ἀγάπη συνεργάζεται μέ τήν ταπεινώσι. Ἀγάπη καί ταπεινώσις ὁδηγοῦν στήν ἀληθινή ἐλευθερία. Ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερώνεται ἀπ' τόν ἐγωισμό.

• Ἀγάπη, ταπεινώσις, ἐλευθερία, εἶναι τά στοιχεῖα τῆς διακονίας γιά τήν ἀπεξάρτησι τοῦ κόσμου ἀπ' τήν πλάνη καί τό φόβο.

• Ὄταν ἡ ἀγάπη ταπεινά καί ἐλεύθερα διακονῆ, τόσο πολύ ἐπηρεάζει τό γύρω κόσμο, ὥστε μαλακώνει καί τῆ σκληρότερη καρδιά. Λέει χαρακτηριστικά ὁ Χρυσόστομος: «Ὁ ἀγαπῶν, ὡς χρή, τόν πλησίον, οὐ παραιτεῖται δουλεῖν αὐτῷ παντός δούλου ταπεινότερον. Καθάπερ γάρ πῦρ ὀμιλήσαν κηρῷ, μαλάσσει ραδίως αὐτόν, οὕτω καί ἡ τῆς ἀγάπης θερμότης πάντα τύφον καί ἀπόνεια πυρός σφοδρότερον διαλύει» (Ε.Π.Ε. 20,368). Μετάφρασις: Ἐκεῖνος, πού ἀγαπᾷ, ὅπως πρέπει, τόν πλησίον, δέν διστάζει νά τόν ὑπηρετῆ περισσότερο ἀπό κάθε δούλο. Διότι, ὅπως ἀκριβῶς ὅταν τό κερί ἐνωθῆ μέ τῆ φωτιά, εὐκόλα γίνεται μαλακό, ἔτσι κάθε ὑπερηφάνεια καί ἀνοησία τήν διαλύει ἡ θερμότητα τῆς ἀγάπης, μέ δύναμι μεγαλύτερη ἀπ' τῆ φωτιά.

Πολλές φορές πιέζονται θρησκευτικοί ἄνθρωποι νά ἐφαρμόσουν ὄλο τό τυπικό, ἀλλά δέν ζοῦν τήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία καί ἀγάπη. Ὁ Παῦλος σάν νά λέη:

—Γιά ἐφαρμογή τοῦ Νόμου μιλάτε;

Καί δέν ἔχετε ἀκόμα νοῆσει ποιό εἶναι τό πλήρωμα τοῦ Νόμου; Ἡ ἀγάπη εἶναι τό πλήρωμα τοῦ Νόμου. «Πλήρωμα Νόμου ἡ ἀγάπη» (Ρωμ. ιγ' 10).

• Ἡ ἀγάπη ἐκδιώκει τῆ φιλαρχία. Φιλαρχοί ἦσαν στήν ἐποχή τοῦ Παύλου οἱ Ἰουδαῖζοντες. Ὁ νόμος τῆς περιτομῆς ἦταν γι' αὐτούς ἡ εὐκαιρία νά ἐξασκοῦν τῆ φιλαρχία τους. Φίλαρχοι σήμερα στό χώρο τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς εἶναι ὅσοι θέλουν νά καταδυναστεύουν, νά ἐπιβάλλωνται πιεστικά, χρησιμοποιώντας τοῦς «νόμους καί τοῦς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας»!

Ἄλλ' ὅμως οὔτε οἱ θρόνοι καί οἱ ἐξουσίες, οὔτε τά μεγαλεῖα, οὔτε ἡ περιτομή καί οἱ τελετουργικές διατάξεις τοῦ Νόμου, οὔτε ἡ βυζαντινή μεγαλοπρέπεια, οὔτε ἡ δεσποτική ἐπίκλησις, οὔτε οἱ πομπώδεις καί ἐπηρμένον τίτλοι θά ὁδηγήσουν στή Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

• Ἡ ἀγάπη εἶναι τό κριτήριο, πού θά ἐξεταστοῦμε στή μέλλουσα κρίσι. Ἄφοῦ ἡ ἀγάπη εἶναι τό πλήρωμα τοῦ Νόμου. Εἶναι τό πλήρωμα τῆς ζωῆς. Ἄφοῦ «ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν» (Α' Ἰωάν. δ' 8).

• Δέν ὑπάρχει ἰσχυρότερο ἀντίβαρο στόν ὅποιοδήποτε νεκρό νόμο καί στήν ὅποιαδήποτε θρησκευτική τυπολατρία, ἀπ' τήν ἀγάπη. Αὐτήν προβάλλει καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅπως καί ὁ Κύριος: «Ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν» (Γαλ. ε' 14. Λουκ. ι' 27).

• Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ οὐσία τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Αὐτή μέ τῆ σάρκωσι τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης, πῆρε ἄπειρες διαστάσεις. Στήν ἀγκαλιά της πλεόν περικλείει ὄλους, καί τοῦς ἐχθρούς ἀκόμα. Ἔτσι γίνεται καινὴ ἐντολή.

Σκλάβοι τοῦ μίσους

Ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη κρατᾷ ἐνωμένους τοῦς πιστοῦς στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας: «Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ. Σπουδάζοντες τηρεῖν τήν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα καί ἐν Πνεύμα» (Ἐφεσ. δ' 3-4). Ὅπου λείπει ἡ ἀγάπη, ἐκεῖ ἀνω-κάτω τὰ

πάντα. Καί στό χώρο τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν λείπουν ἡ ταπείνωση καί ἡ ἀγάπη, ἀρχίζουν οἱ φιλονεικίες.

- Οἱ τύποι, οἱ δεισιδαιμονίες, ἡ ὑποδούλωσις σέ μικροῦς ἢ μεγάλους τυράννους, διαιροῦν τούς χριστιανούς.

- Ἡ Ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου κρατάει ἐνωμένους τούς πιστούς.

Οἱ αἰρετικοί διασπῶνται, διότι μέσα τους ὑπάρχει τό σπέρμα τῆς διχόνοιας, πού λέγεται ἐγωισμός. Δέν δέχονται τήν αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας, πού διατηρεῖ τήν ἐνότητα. Μπαίνει ἡ προσωπική γνώμη, ὁ ὑποκειμενισμός στήν ἐξήγησι τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας.

Ὁ Παῦλος θυμίζει, πώς ἀκολουθώντας οἱ χριστιανοί τούς διασπαστές, θά φαγωθοῦν μεταξύ τους, θά ἀλληλοεξοντωθοῦν: «Εἰ δέ ἀλλήλους δάκνετε καί κατεσθίετε, βλέπετε μή ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε» (Γαλ. ε' 15).

Δαγκώματα ἐδῶ δέν ἐννοεῖ τά σωματικά. Πολλές φορές καί θρησκευτικοί ἀκόμα ἄνθρωποι ἔρχονται καί στά χέρια καί διαπληκτίζονται καί γρονθοκοποῦνται γιά θρησκευτικούς λόγους.

- Ὁ θρησκευτικός φανατισμός εἶναι ἡ φρικτότερη ἐξάρτησις, ἀποτελεῖ τό μεγαλύτερο κίνδυνο γιά τή διάσπασι τῆς ἀγάπης. Ὄταν μάλιστα αὐτός ὁ φανατισμός ὑποδαυλίζεται ἀπό σκοπιμότητες καί συμφέροντα τρίτων, τότε γίνεται βία καί παγκόσμια ἀπειλή.

- Αἷμα ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ! Ἡ ἀγνότερη θυσία, ἡ ἱερώτερη ἐλευθερία.

- Αἷμα ὑπέρ τοῦ θρησκευτικοῦ ἐγωισμοῦ καί φανατισμοῦ! Τό σκοτεινότερο μίσος, ἡ φρικτότερη ἐξάρτησις, ἡ σατανικότερη μανία.

«Εἰ ἀλλήλους δάκνετε καί κατεσθίετε, βλέπετε μή ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε». Δαγκώματα ὁ Παῦλος ἐννοεῖ ψυχικά τραύματα, πού προκαλοῦνται, μέ λόγους προσβλητικούς, μέ κατηγορίες, μέ συκοφαντίες. Συνήθως αὐτά τά ὑποδαύλιζαν τά θρησκευτικά κακέκτυπα, μέ ἀρχή τό «Διαίρει καί βασιλεue».

Συμβαίνουν ἀλληλοσπαραγμοί, ὅταν οἱ ἄνθρωποι δέν βλέπουν ψηλά, τά ἄνω

συμφέροντα, ἀλλά κοιτᾶνε χαμηλά, τά μικρά, τά ὑλικά συμφέροντά τους.

- Ὅσο πιο ψηλά ἀνεβαίνει κανεῖς μέ τό ἀεροπλάνο, τόσο πιο μικρά βλέπει τά σπίτια καί τίς πολιτεῖες τῆς γῆς.

- Ὅσο πιο πνευματικός γίνεται ὁ χριστιανός, τόσο ὑπεροῶ, βλέπει μικρά καί ἐλάχιστα τά τῆς γῆς, τήν ὕλη, τά ἀτομικά συμφέροντα, τόν ἐγωισμό, τό πείσμα. Ἐλευθερώνεται ἀπ' τά γήινα.

Ὅταν λείπη τό Πνεῦμα, ἐπικρατεῖ τό σαρκικό «ἐγώ».

Τό Πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας

Ὅποιος δέχτηκε τό μείζον, δέν ὑποτάσσεται στό ἔλασσον.

- Μέ τό Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐλευθερωνόμαστε καί γινόμαστε ἀνώτεροι, θεοειδεῖς ἄνθρωποι.

- Ὄταν ἔχης τόν σοφό, τί τόν θέλεις τόν ἡμιμαθῆ;

- Ὄταν ἔχης τόν καρπό, τί στέκεις στά φύλλα;

- Ὄταν ἔχης τόν Οὐρανό, τί προσκολλᾶσαι στή λάσπη;

«Ὁὐ τό Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ καί ἐλευθερία» (Β' Κορ. γ' 17). Ἀκριβοπληρωμένο δῶρο ἡ ἐλευθερία. Ὁ Χριστός πλήρωσε, γιά νά τήν ἀποκτήσουμε.

Εἶναι κρίμα! Νά ξαναγίνωνται δοῦλοι οἱ ἀπελευθερωθέντες! Λευτερωθήκαμε ἀπ' τούς Τούρκους, καί τώρα ἀναζητᾶμε πάλι τή σκλαβιά; Ἐλεύθεροι στό σχῆμα, ἀλλά πολιορκημένοι ἀπό κάθε λογῆς τυράννους;

Τό ἴδιο ἰσχύει καί στή χριστιανική πορεία. Ὁ Παῦλος ἀγανακτεῖ. Μᾶς θέλει σέ στάσι ἐλευθερίας. «Στήκετε, καί μή πάλιν ζυγῶ δουλείας ἐνέχεσθε» (Γαλ. ε' 1).

—Μή σκύβετε τό κεφάλι σέ ἀπατεῶνες, πού θέλουν νά σᾶς μεταβάλουν σέ ρομπότ τῶν διαθέσεών τους, τῆς φιλοδοξίας καί τῆς κακότητάς τους. Ὑπονομεύουν τήν ἐλευθερία σας. Δολοφονοῦν τήν ἀνεξαρτησία σας. Ὅσοι βάλλουν κατά τοῦ Σταυροῦ, αὐτοί βάλλουν κατά τῆς ἐλευθερίας!

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ

Ἀπομυθοποιήσις

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ο Σατανᾶς **καμουφλάρεται** καὶ μᾶς πειράζει διαρκῶς ὡς ἀντίδικος τῆς σωτηρίας μας. Κι ἐμεῖς, ἀντὶ νὰ πολεμᾶμε τὸν πραγματικὸ ἐχθρό, χτυπᾶμε κάποιον **σκιαχτρο** του. Μ' ἄλλα λόγια, τὰ ὅσα μέχρι τώρα ἐπισημάνσαμε γιὰ τὴν παρουσιαζομένη ὡς «Νέα Ἐποχή» καταλήγουν στὸ ἐρώτημα:

Μήπως **σκιαμαχοῦμε**; Ἐπαναλαμβάνουμε κι ἐδῶ τὸ τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου: «*Τι τρέχεις ὀπίσω τῆς σκιάς καὶ οὐ καταλαμβάνεις τὴν ἀλήθειαν;*» (Ε.Π.Ε. 8α,278). Καὶ ἡ ἀλήθεια ἐν προκειμένῳ εἶναι:

- Ὅλοι φταιμε γιὰ ὅλα!
- Πάντοτε τὸ κακὸ ὑπῆρχε!
- Ἡ ἐξάπλωσις βέβαια τοῦ κακοῦ εἶναι σήμερα εὐκολώτερη, λόγῳ ἀλματώδους προόδου τῆς τεχνολογίας. Ἄλλὰ «ὅπου ὑπερεπλέονασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις» (Ρωμ. ε' 20).

Μήπως ἀπαιτεῖται καὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς λεγόμενης Νέας Ἐποχῆς νὰ γίνῃ **ἀπο-ἥρωοποιήσις** καὶ **ἀπό-ἱεροποιήσις**;

- Ἡ Ἀλήθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ ὀφείλει νὰ ἀπομυθοποιήσῃ, νὰ ἀποηρωοποιήσῃ τὴ λεγόμενη Νέα Ἐποχή. Ὑψώνεται σάν τρόπος ζωῆς γιὰ νὰ ἥρωοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπο, νὰ τὸν ἀνεβάσῃ ὄχι πνευματικά καὶ κοινωνικά, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ **εἰδωλικά**. Νὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος ὁ Μικρὸς Ἡρῶας, ἢ μᾶλλον ὁ Μεγάλος Ἡρῶας, πού θά πάψῃ πιά νὰ φτιάχνῃ «θεοὺς», ἀλλὰ θ' ἀναδείχνῃ τὸν ἑαυτό του θεό! Κάθε καινούργια ἐπαγγελία, ἀπὸ φανερά ἢ ἀφανῆ κέντρα, εἶναι ἕνας νέος πειρα-

σμός «ἰσοθείας», αὐτονομισμοῦ καὶ αὐτοδικαίωσης.

- Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, λοιπόν, ἡ ἀποηρωοποιήσις τοῦ ψεύτικου ἥρωα τῆς ἐποχῆς μας, πού μπορεῖ νὰ κρύβεται καὶ πίσω ἀπ' τὴ μάσκα τῆς Νέας Ἐποχῆς. Πρόκειται γιὰ **ἀπεμπλοκή** τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου ἀπ' τὰ πλοκάμια τῆς συγχύσεως. Γιὰ **ἀπεμπλοκή**, γιὰ ξεμπερδεμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ μιὰ θρησκευτικὴ **οἰδιπόδεια μίξι**.

Ὅταν σκοτώσῃ κανεὶς τὸν Πατέρα, ὅταν σκοτώσῃ μέσα του τὴν πίστιν στὸ Θεὸ Πατέρα, τότε παντρεύεται ὅποιαδήποτε ἰδεολογία. Μπλέκει καὶ δένεται σ' ἓνα **θρησκευτικό-οικονομικό-ἐγωιστικό γόρδιο δεσμό**, κι ὅλα τὰ ζῆ μέ ψευδαισθήσεις εὐτυχίας ἢ μέ κόμπλεξ τρομοκρατίας.

Ἡ ἀνάγκη γιὰ ἀποηρωοποιήσι κάθε καινοφανοῦς Ν. Ε. εἶναι ἀγώνας γιὰ ἀπεξάρτησι τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου ἀπ' τὴν ἐξάρτησι τοῦ πιὸ ἐπικίνδунου συγκρητισμοῦ.

- Ἀπ' τ' ἄλλο μέρος εἶναι ἀνάγκη νὰ ἰδοῦμε τὴν τάσιν τῆς σύγχρονης κοινωνίας γιὰ **ἀποἱεροποιήσι** τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Νὰ πνιγῇ κάθε τι τὸ ἱερό καὶ θεῖο! Νὰ ἀφανιστῇ κάθε πίστις στὸ Δημιουργὸ Θεό! Νὰ ἀποκαθλωθῇ ἡ **εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ** ἀπ' τὴ θεανθρώπινη ἱερότητα καὶ ἀπὸ τὴν καθημερινὴ παρουσία Του στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία καὶ νὰ ἐμφανιστῇ σάν ἓνα κοινὸ πρόσωπο! Νὰ ἰσοπεδωθῇ ἡ ἀγάπη τοῦ Οὐρανοῦ, πού σαρκώνει τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ μιὰ πεζότητα ζωῆς! Νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος χωρὶς ἱερό, χωρὶς θεῖο, χωρὶς Θεό, χωρὶς ἐλπίδα αἰώνιας ζωῆς!

Τὶ ἀντιπαραθέτει ἡ χριστιανικὴ πίστις;

- Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ **νέα δὴνως ἐποχή**. Ἡ νέα κτίσις. Ὁ νέος κόσμος. Νέα ἐποχὴ θεωρεῖται ὅλος ὁ χρόνος τῆς

Εἰσήγησις στὴν Πανορθόδοξο Διάσκεψιν γιὰ τὴς Αἱρέσεις καὶ τὴς Παραθρησκείας — Προκόπιον Εὐβοίας (31 Ὀκτ. -3 Νοεμβρ. 2005).

μα του χρόνου. «Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. α' 15).

Ἡ **διαχρονικότητα** τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ **Ἀναλλοίωτο** Αὐτοῦ ὀφείλεται στὴν τελειότητα καὶ θεϊκὴ Του ἀθθεντικότητα. Εἶναι «ὁ αὐτὸς χθὲς καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐβρ. ιγ' 8). Τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν ἐμεῖς ζοῦμε μὲ **ἀγῶνα** μὲν, ἀλλὰ χωρὶς **τρομοκρατία** καὶ ἀμφιβολία γιὰ τὴν **τελικὴ νίκη**. Πάντοτε ὑπῆρχαν ἐχθροί, κι ὠργανωμένοι κι ἀνοργάνωτοι. Ἄλλὰ καὶ πάντοτε ὁ «καιρὸς εἶναι εὐπρόσδεκτος». Πάντοτε τὸ «νῦν» εἶναι «ἡμέρα σωτηρίας». Εἶναι τὸ «νῦν», πού γίνεται «αἰεὶ» (Ρωμ. ιγ' 11. Β' Κορ. στ' 2).

• Εἶναι πάντοτε ἡ Νέα Ἐποχὴ ὁ Χριστιανισμὸς, γιὰ εἶναι **αιῶνιος**. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι κάποιος «*φίλος ἀπ' τὰ παλιὰ*». Δέν εἶναι «*τῷ καιρῷ ἐκείνῳ*» ἀπλῶς. Εἶναι ὁ αἰῶνιος μαχητὴς κατὰ τῆς ἀμαρτίας, κατὰ τοῦ διαβόλου, κατὰ τοῦ ἄρχοντα τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου.

Ἐξακολουθεῖ, ὡς Θεάνθρωπος στὸν οὐρανό, μετὰ τὴν Ἀνάληψί Του, νὰ βρίσκεται στὸ **μετερίζι** τῆς σαρκώσεως καὶ τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου, καὶ νὰ δίνη Ἐκείνος γιὰ μᾶς καὶ μαζί μὲ μᾶς τὴ μάχη «πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων» (Β' Κορ. ι' 4), ἀλλὰ καὶ πρὸς σωτηρία τοῦ σύμπαντος κόσμου. Κι αὐτὸ διότι στὸν Οὐρανὸ εἶναι «*ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα*» (Ἐβρ. ε' 6). Δέν ἔχουμε ἀνεπάρκεια, ἢ ὑπολείμματα πολεμικῶν ἐφοδίων. Ἔχουμε τὴν **πανοπλία** τοῦ φωτός (Ἐφεσ. στ' 11-13).

• Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι γιὰ ὅλες τίς ἐποχές. Εἶναι **παντός καιροῦ**. Ὁ Χριστὸς εἶναι **ἐπαρκής** γιὰ τὴν ἐνότητα τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ὁ Χριστιανισμὸς ζῆ καὶ θά ζῆ «ἐν παντί κόσμῳ» (Κολοσ. α' 6). «*Πανταχοῦ πάρεστι, πανταχοῦ ἔστηκε. Πανταχοῦ κρατεῖ*» (Ε.Π.Ε. 22,10), λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Προσφέρει τὴν Ἀγάπη μὲ **οἰκουμενικές διαστάσεις**, ἀφοῦ εἶναι ἡ ἀδιάστατη Ἀλήθεια. Μιλᾶμε γιὰ κέντρα ἐξουσιῶν μὲ ἠλεκτρονικὸ ἐξοπλισμὸ καὶ μὲ ὑπουλα σχέδια. Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν καὶ τὰ παι-

διὰ τοῦ σκότους καὶ οἱ μηχανισμοὶ τοῦ διαβόλου. Ἄλλὰ τὴν ἐξουσία Ἔνας τὴν ἔχει. «*Πᾶσαν ἐξουσίαν*». Τὴν ἐξουσία καὶ τῶν ἐποχῶν, τῶν φυσικῶν καὶ τῶν διαχρονικῶν. Πάντοτε παρών. Πάντοτε δυνατός. Πάντοτε ἀγάπη. Πάντοτε ἐπίκαιρος. «Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰῶνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται» (Δαν. ζ' 14).

• Μ' ὅσα λέμε, δέν ἀμφισβητοῦμε τὴν ὑπαρξὶ **ὠργανωμένου κακοῦ**, ὠργανωμένου ἐγκλήματος, ὠργανωμένης πολεμικῆς κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Κάθε ἄλλο.

Αὐτὸ πάντοτε εἶναι ἀναμενόμενο. Ὁ ἀγῶνας κάποτε γίνεται δύσκολος, διότι δέν φαίνεται ἀπὸ ποῦ ἔρχονται οἱ βολές, ἀπὸ ποῦ κατευθύνεται ἡ ἀντίχριστη μαγία. Ἄλλωστε μᾶς εἰδοποίησε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «*Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις*» (Ἐφεσ. στ' 12).

• Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ ἀληθινὰ Νέα Ἐποχὴ, ἀφοῦ οἱ πιστοὶ **ἀντιστέκονται** πάντοτε στὸ ὅποιοδήποτε κακό. Δέν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναζητήσουμε τὴ μεταχριστιανικὴ εἰδωλολατρία σ' ἓνα ἀόρατο σύστημα, ὅπως ἡ Νέα Ἐποχὴ. Τὴν βλέπουμε, δυστυχῶς, στὴ ζωὴ τῶν ἰδιῶν τῶν χριστιανῶν, ὅταν αὐτοὶ **προσκολλῶνται στὴν ὕλη**, κοιτάζουν τὴ γῆ καὶ δέν ἀτενίζουν τὸν οὐρανό, σπαταλοῦν τὸ χρόνο τους στὴν προσκύνησι τῶν συγχρόνων εἰδώλων, ὅπως ἡ τηλεόρασις καὶ οἱ ἄλλες τηλεδυνατότητες τῆς σύγχρονης τεχνολογίας.

Ὁ κόσμος πάντοτε ἀποτελοῦσε τὴ **δικτατορία τῆς μάζας**. Σήμερα περισσότερο, ἀφοῦ διαθέτει ὡς μέσο τὴν ἠλεκτρονικὴ καταπίεσι καὶ ἐξάρτησι. Παρ' ὅλα αὐτά, οἱ πιστοὶ μπροστά στίς νέες προκλήσεις τοῦ κακοῦ, γιγαντώνονται. Καὶ μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ γίνονται στὴ ζωὴ τους «*καινὰ τὰ πάντα*» (Ἄποκ. κα' 5).

(*Συνεχίζεται*)

Ἄρχιμ. Δανιὴλ Γ. Ἀεράκης

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Τό Σύμβολο τῆς Πίστεως

Φωνή κοινή, ὄχι κενή. **Κοινή διακήρυξις**, ὄχι ἐγωιστική ἀπαγγελία. Συγκλονιστική μαρτυρία, ὄχι λόγια ρουτίνας καί ψυχρότητας. Πρόκειται γιά τό «**Πιστεύω**», πού καλοῦνται ὅλοι οἱ πιστοί τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως ν' ἀπαγγείλουν. Ἦδη ὁ λειτουργός (διάκονος ἢ πρεσβύτερος) ἔχει προετοιμάσει ψυχικά τούς ἐκκλησιαζομένους ὄλους: «*Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν*». Καλεῖται ὅλη ἡ Ἐκκλησία νά συνομολογήσῃ τό κείμενο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, πού «*ἐν σοφίᾳ*» συνέταξαν οἱ **ἅγιοι Πατέρες** μας, καί ἀποτελεῖ βραχυτάτη δογματική περιόληφι ὅλης τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως.

● Πόσο διαφέρει ὁ λόγος τῆς ὁμολογιακῆς ἀναφορᾶς (τοῦ «Πιστεύω») ἀπ' τά λόγια τοῦ κόσμου! Δέν βλέπεις στό «**Πιστεύω**»:

□ Τό **θολό** τῆς ἀνθρωπίνης διατυπώσεως, τά πλαδαρά λόγια τῆς κοσμικῆς διανοήσεως, τή φλυαρία τῶν φιλοσοφούντων γύρω ἀπ' τήν ἀλήθεια!

□ Τή **σύγχυσι** τῶν ἀνθρωπίνων λόγων, πού κινοῦνται ἀνάμεσα στήν ἀλήθεια καί τήν πλάνη.

□ Τήν ὑπαρξιακή **ἀβεβαιότητα** ἀκόμα καί στά βασικότερα θέματα, ὅπως εἶναι ἡ οὐσία τῆς Θεότητος.

□ Τό **ὀμιχλώδες** ἰδεολογικό τοπίο, ὅπου ψηλαφητά ψάχνουν νά βροῦν κάτι, πού μέ τίς αἰσθήσεις δέν τό πιάνουν.

● Τό «**Πιστεύω**» εἶναι:

□ Κείμενο κρυστάλλινης **διαύγειας**.

□ Θεολογία πεντακάθαρης **διατυπώσεως**.

□ Ὁ πιό ὁμορφος **συμπυκνωμένος** ἑλληνικός λόγος.

□ Τό **ἀνοιγμα** τοῦ Οὐρανοῦ μπροστά στά μάτια τῶν ἀνθρώπων. Ἡ **ἀποκάλυψις** τῆς αἰώνιας καί ἐπομένως ἀκατάλυτης Ἀλήθειας.

□ Ἡ **σύνοψις** τοῦ σχεδίου τῆς θείας οἰκονομίας διαχρονικά.

● Στό «**Πιστεύω**»:

□ Δέν ὑπάρχουν **αἰνίγματα**. Ὑπάρχουν **ἀνοίγματα**. Ἄνοιγμα τοῦ Οὐρανοῦ, πού στέλνει τόν ἅγιοπνευματικό φωτισμό στή σύναξι συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας (Οἰκουμενική Σύνοδος). Ἄνοιγμα τῆς κεκαθαρωμένης καρδιάς τῶν ἁγίων, πού ὄχι ἀπλῶς προσλαμβάνουν σωστά τήν Ἀλήθεια, ἀλλά καί τήν διατυπώνουν ἀλάθητα. Ἄνοιγμα τῆς ψυχῆς τῶν χριστιανῶν ὅλων τῶν αἰώνων, πού ὑποδέχονται τό δῶρο τῆς ἀληθινῆς πίστεως καί ὁμολογίας. Ἄνοιγμα τοῦ στόματος ὅλων τῶν ἐκκλησιαζομένων, πού δίνουν τή μαρτυρία τῆς πίστεώς τους, βασική προϋπόθεσι γιά τήν προσωπική τους σωτηρία.

□ Δέν ὑπάρχουν ἀκαθόριστα προσωπεῖα. Φανερόνται ξεκάθαρα τά **Πρόσωπα τῆς Θεότητος**, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιον Πνεῦμα.

□ Δέν ὑπάρχουν ἀσάφειες ὡς πρός τό μέλλον τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου. Ὑπάρχει διανγῆς ἢ **προσδοκία** τῆς ἀναστάσεως καί τῆς αἰώνιας ζωῆς.

□ Δέν ὑπάρχει κάποια θρησκευτική ἀναζήτησις. Ὑπάρχει τό **Ἐκκλησιαστικό γεγονός**, μοναδικό, ἀλλά καί παγκόσμιο, καθολικό: «*Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικήν καί ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν...*».

● Στο Σύμβολο τῆς Πίστεως ἡ φωνή τῆς Ἐκκλησίας, σέ ἐποχή μάλιστα κενοῦ λόγου καί ὑλιστικοῦ τρόπου ζωῆς, ἀκούγεται σαφῆς. Ἦχει διαχρονικά. Λιτά, ἀλλά δυνατά. Κάθε λέξις τοῦ «Πιστεύω» εἶναι καί μιὰ **λάμπις** τῆς θεϊκῆς ἀγάπης. Κάθε φράσις καί μιὰ **ἔλλαμπις** τῆς Τρισηλίου Θεότητος.

● Ἡ ἐξαγγελία τοῦ «Πιστεύω» μέσα στή θεία Λειτουργία ἀπαιτεῖ:

□ **Προσοχή.** «*Τάς θύρας, τάς θύρας! Ἐν σοφία πρόσχωμεν!*». Ἡ σοφία τῶν Πατέρων εἶναι δεδομένη. Εἶναι ἡ «ἄνωθεν σοφία» (Ἰακ. γ' 17). Τῆ σοφία αὐτή μεταλαμβάνουν οἱ χριστιανοί μέ προσοχή. Ἀλλά καί τήν ἐκφράζουν μέ φόβο καί τρόμο.

□ **Ἀπαγγελία σωστή.** Κάθε «Πρόσχωμεν», πού λέει προειδοποιητικά ὁ λειτουργός εἶναι καί μιὰ προετοιμασία εἰδικοῦ **σαλπίσματος** (Α' Κορ. ιδ' 8). Σάλπισμα ὁ Ἀπόστολος, σάλπισμα τό Εὐαγγέλιο, σάλπισμα τό «Πιστεύω», σάλπισμα ἡ ἐναγώνια ἐπισήμανσις: «*Τά Ἅγια τοῖς ἁγίοις*».

□ **Συμμετοχή ὅλων.** Προτοῦ ἀπαγγείλωμε τό Σύμβολο τῆς κοινῆς Πίστεως, ὁ χῶρος ἔχει καθαρισθῆ. Οἱ πόρτες τοῦ Ναοῦ ἔχουν κλείσει. Ἐχει δοθῆ ἡ σχετική λειτουργική ἐντολή: «*Τάς θύρας, τάς θύρας...!*» Κλείστε τώρα τίς πόρτες σεις οἱ πύλωροί. Ἀφοῦ προηγουμένως ἔχουν ἐξέλθει ὅσοι ἀμύητοι, ὅσοι ἀβάφτιστοι, ἀκόμα καί οἱ κατηχούμενοι.

Στήν ἀρχαία Ἐκκλησία δέν παρατηρεῖτο τό φαινόμενο, νά μπαινοβγαίνουν ἄτακτα στό Ναό, νά προσέρχονται καθυστερημένα, νά στέκουν μέ ἀνευλάβεια ἀκόμα καί στίς ἱερώτερες στιγμές τῆς Εὐχαριστίας.

Ἀφοῦ παραμείνουν, λοιπόν, μέ εὐλάβεια «**ὄσοι πιστοί**», τότε καλοῦνται **ὄλοι** μαζί ν' ἀπαγγείλουν τό «Πιστεύω». Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας*». *Ποίαν ὁμολογίαν λέγει; Ὅτι ἀνάστασις ἐστίν, ὅτι ἀνταπόδοσις, ὅτι μνηρία ἀγαθά, ὅτι ὁ Χριστός Θεός ἐστίν, ὅτι ἡ πίστις ὀρθή. Ταῦτα ὁμολογήσωμεν, ταῦτα κατέχωμεν*» (Ε.Π.Ε. 24,380).

● Ὅλοι μαζί, κληρικός καί λαός, «*ἐν ἐνί στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ*» ἀπαγγέλλουν τό «Πιστεύω». Ἦδη ὁ λειτουργός ἔχει προετοιμάσῃ τήν ὁμολογιακή ἐνότητα καί συμμετοχή: «*Ἴνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν*». Παρατηρεῖται ἀπαράδεκτο φαινόμενο καί ἀπ' τήν πλευρά τῶν λεγομένων ψαλτῶν καί ἀπ' τήν πλευρά τῶν λειτουργούντων κληρικῶν.

Πολλοί **ψάλτες**, καίτοι ὁ προεστώς ἔχει προτρέψει τό ἐκκλησίασμα σέ κοινή ἀπαγγελία τοῦ «Πιστεύω», τήν ὥρα ἐκείνη σφραγίζουν τό στόμα τους! Κραυγάζουν «*εἰς τήν διά πασῶν*» στά μουσικά τους κομμάτια καί σιωποῦν σκανδαλωδῶς στήν ὁμολογιακή διακήρυξι. Γιατί; Μήπως θεωροῦν ἀτομικό τό γεγονός τῆς ἀπαγγελίας τοῦ «Πιστεύω», καί μάλιστα δικό τους «μερίδιο»; Ἀλλ' ἄς νοήσουν ἐπί τέλους, ὅτι ὄλοι εἴμαστε **ἓνα σῶμα**. Ἕνας ὁ **ὁμολογούμενος** Θεός, ἀλλά τρία Πρόσωπα, ἐνωμένα. Ἕνα σῶμα καί οἱ **ὁμολογοῦντες**, ἀλλά πολλά πρόσωπα.

Τί θέλουν μερικοί ψάλτες; Νά στέκουν ἀδιάφοροι οἱ πιστοί; Ἄγνοοῦν, φαίνεται, τό τοῦ Παύλου: «*Καρδία πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δέ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν*» (Ρωμ. ι' 10). «*Γενομένης παρὰ πάντων ὁμολογίας*» (ἅγιος Μάξιμος), ἀναφέρεται ὁ λειτουργός στό Θεό, ἀρχίζοντας μέ τό «*Στῶμεν καλῶς...*».

● Ψάλτες, ἱερεῖς, λαός, ὄλοι μαζί, μέ θερμότητα ἀπαγγέλλουν τό τί πιστεύουν. Δέν ἔχει δικαίωμα ὁ **λειτουργός** τήν ὥρα ἐκείνη νά λήη προθύστερα τήν εὐχή τῆς ἀναφορᾶς, τό «*Ἄξιον καί δίκαιον...*». Ὅχι μόνο διότι ἡ **ὁμολογία** εἶναι καί δική του, ἀλλά καί διότι ἡ **εὐχαριστία** (μέ τό «*Ἄξιον καί δίκαιον...*») εἶναι καί τοῦ λαοῦ.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

”Ανδρας καί γυναίκα

Α΄ Κορ. 1α΄ 7-8

Εικόνα καί δόξα (στ. 7)

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό κορυφαῖο, ἀλλά καί τό θεοειδές δημιούργημα. Πλασμένος «καί εἰκόνα καί καθ’ ὁμοίωσιν» τοῦ Δημιουργοῦ (Γεν. α΄ 26). Ὁ Θεός ὅταν δημιουργῇ τόν Ἀδάμ, τόν ἄνδρα, χρησιμοποιεῖ τό συναποφασιστικό ρῆμα «ποιήσωμεν». Καί τά τρία Πρόσωπα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ συνεργοῦν στή δημιουργία τοῦ ὄντος, πού ἔχει μυστική ἔνωση μέ τό Θεό: «Καί εἶπεν ὁ Θεός· Ποιήσωμεν ἄνθρωπον καί εἰκόνα ἡμετέραν καί καθ’ ὁμοίωσιν» (Γεν. α΄ 26).

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος δέν εἶναι ἄφυλος. Ἐχει συγκεκριμένο φύλο. Εἶναι ὁ ἄνδρας. Ἀλλ’ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἰσάγει στόν κόσμο τόν ἄνθρωπο ἐν γένει, καί τόν ἄνδρα καί τή γυναίκα. Στό πρόσωπο τοῦ Ἀδάμ εἶναι ἡ ἀρχή ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Μ’ αὐτή τήν ἔννοια κάθε ἄνθρωπος, ἄνδρας ἢ γυναίκα εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, πού ἀγωνίζεται μέ τή χάρι νά ἐπιτύχη τό «καθ’ ὁμοίωσιν», τήν τελειότητα, τή θέωσι.

? Καί ὅταν δημιουργῇ τή γυναίκα, τήν Εὐά, πάλι χρησιμοποιεῖ ὁ Θεός τό συναποφασιστικό ρῆμα «ποιήσωμεν»: «Ποιήσωμεν αὐτῷ (τῷ Ἀδάμ) βοηθόν κατ’ αὐτόν» (Γεν. β΄ 18). Προηγείται βέβαια ὁ Ἀδάμ. Ἀλλ’ ἡ ἰσότητα τῶν δύο προσώπων τοῦ αὐτοῦ ἀνθρωπίνου γένους φαίνεται ἤδη ἀπ’ τίς πρῶτες λέξεις καί ἐνέργειες τοῦ Δημιουργοῦ:

Δέν δημιούργησε τή γυναίκα ἀπ’ τήν κεφαλή τοῦ ἀνδρα, γιά νά μή τόν ἐξουσιάζη. Δέν τήν ἐπλασε ἀπ’ τά πόδια, γιά νά μή τήν ὑποτάσῃ. Τήν δημιούργησε ἀπ’ τήν πλευρά τοῦ ἀνδρα. Ἴσους τούς δημιούργησε.

Ἡ δημιουργία τῆς γυναίκας ἔχει ἐξ ἴσου

θαυμαστική πλαστική ἐνέργεια τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Δέν παρήχθη ἀπ’ τόν ἄνδρα. Παρήχθη ἀπό τήν πλάσι τοῦ Θεοῦ.

Τήν πρώτη ὕλη γιά τήν πλάσι πήρε ἀπ’ τόν Ἀδάμ, ὅπως τήν πρώτη ὕλη γιά τόν Ἀδάμ πήρε ἀπ’ τό κῶμα. «Καί ἠκοδόμησεν ὁ Θεός τήν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπό τόν Ἀδάμ, εἰς γυναίκα, καί ἤγαγεν αὐτήν πρὸς τόν Ἀδάμ» (Γεν. β΄ 22).

Ὅπως, λοιπόν, ὁ Ἀδάμ δέν ὑπάγεται στό κῶμα, ἐπειδή πλάστηκε ἀπό κῶμα, ἔτσι ἡ Εὐά δέν ὑπάγεται στόν Ἀδάμ, ἐπειδή πλάστηκε ἀπό πλευρά τοῦ Ἀδάμ. Σημασία ἔχει ὁ πλάστης, πού καί γιά τά δύο ἰσότιμα πρόσωπα εἶναι ὁ αὐτός, ὁ Δημιουργός Κύριος.

Ὅταν ὁ νυμφαγωγός Θεός παρουσίασε στό νυμφίο (ἄνδρα) τή νύμφη (γυναίκα), τονίστηκε ἡ ὁμοιότητα καί ἡ ταυτότητα: «Καί εἶπεν ὁ Ἀδάμ· Τοῦτο νῦν ὅσπου ἐκ τῶν ὀστέων μου καί σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μου» (Γεν. β΄ 23).

Προσδιορίζεται ἡ ἀξία τῆς γυναίκας, ἀφοῦ μέσα στή συζυγία ἔχει προτεραιότητα ἀγάπης καί φροντίδας. Προηγείται ἀκόμα καί τῶν δύο γονέων τοῦ ἀνδρός: «Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τόν πατέρα αὐτοῦ καί τήν μητέρα καί προσκολληθήσεται πρὸς τήν γυναίκα αὐτοῦ» (Γεν. β΄ 24).

Τονίζεται ὄχι ἡ ἀνωτερότητα, ἀλλ’ ἡ ἐνότητα, κατὰ τό πρότυπο τῆς ἐνότητας τῶν προσώπων τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί κατὰ τήν ἐνότητα τοῦ Χριστοῦ μέ τήν Ἐκκλησία, τοῦ Θεοῦ Λόγου μέ τήν ἀνθρωπίνη φύσι: «Καί ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν» (Γεν. β΄ 24).

Ὅταν, λοιπόν, ἀναφέρεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος στό διάφορο τοῦ ἀνδρός καί τῆς γυναίκας κατὰ τήν ἐμφάνισι καί κατὰ τή λατρευτική σύναξι, δέν καταργεῖ τήν ἰσότητα οὔτε ὑποτιμά τήν ἐνότητα. Ἀπλῶς τή φυσική τάξι τονίζει.

«Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν» (στ. 7). Στὴν ἀπλο-ελληνική: «Ὁ ἄνδρας βεβαίως δὲν πρέπει νὰ φέρῃ κάλυμμα στὴν κεφαλὴ του, διότι εἶναι εἰκόνα καὶ ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ἡ γυναῖκα εἶναι ὁμοίωμα τοῦ ἀνδρός».

● Τό ἄν φοράν ἢ ὄχι κάλυμμα στό κεφάλι ὁ ἄνδρας ἢ ἡ γυναῖκα, τό ἄν τρέφῃ μαλλιά ἢ γυναῖκα καί ὄχι ὁ ἄνδρας, ἔχουν συμβολική σημασία. Ἐφαρμοστέα βεβαίως, ἀλλ' ὄχι πρὸς ὑποτίμησι ἢ ἔξαρσι τοῦ ἑνός ἢ τοῦ ἄλλου.

● Ὁ ἄνδρας δὲν πρέπει νὰ καλύπτῃ, καί μάλιστα νὰ κατακαλύπτῃ τὴν κεφαλὴ του, ἀφοῦ εἶναι «εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ» (στ. 7). Ἀναφέρεται στό ἀρχικό τοῦ ἀνδρός. Πρωτόπλαστος. Προέρχεται ἀπό τό Θεό, γιά νὰ ἄρχῃ. Τό δέ «ἄρχειν» δὲν ἀναφέρεται στὴν ἐγωιστική κυριαρχία, ἀλλά στὴν τάξι καί εὐταξία.

● Τό ἀκάλυπτο φανερώνει τό ἐλεύθερο. Φανερώνει τὴ δόξα, πού δόθηκε στόν ἄνδρα ἀπό τό Θεό. Φανερώνει τὴν ὁμοιότητα μέ τό Θεό.

Αὐτά ὅλα δὲν τὰ ἔχει καί ἡ γυναῖκα; Ἀσφαλῶς τὰ ἔχει. Ἀλλά, γιά νὰ φανῇ, ὅτι προηγείται κατὰ τὴν τάξι ὁ ἄνδρας, ἔχει κάλυμμα στήν κεφαλὴ, εἴτε τὰ μαλλιά της, εἴτε κάποια καλύπτρα. Ἡ δόξα της εἶναι ὁ ἄνδρας της.

● Ἡ διαφορετική ἐμφάνισις τοῦ ἀνδρός, ἀκόμα καί τό ὅτι πλάστηκε νὰ ἄρχῃ ἱεραρχικά, γιά νὰ ὑπάρχῃ τάξις μέσα στήν οἰκογένεια, ἐπ' οὐδενί λόγῳ σημαίνει ἀνδροκρατία. Ἀντίθετα μάλιστα. Ἰσχύει καί ἐδῶ τό λεγόμενο: «Οἶων αἰ τιμαί, τούτων καί αἰ εὐθύνη». Τονίζει καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὴν εὐθύνη, πού ἔχει ὁ ἄνδρας (Ε.Π.Ε. 18α,174).

Ἄμοιβαίτητα στήν ἀναγκαιότητα (στ. 8)

Στὴν αἰτιολόγησι τῆς ἐντολῆς τοῦ ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιά τὴ διαφορετική ἐμφάνισι ἀνδρῶν καί γυναικῶν, ἀνατρέχει στόν τρόπο τῆς δημιουργίας, ὅπως καί παραπάνω ἀναφέραμε: «Ὁὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός» (στ. 8). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Διότι δὲν ἔγινε ὁ ἄνδρας ἀπ' τῆς γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυναῖκα ἀπὸ τόν ἄνδρα».

● Ὅ,τι προηγείται, δὲν σημαίνει, ὅτι εἶναι καί ἀνώτερο. Προηγήθηκαν τοῦ ἀνθρώ-

που κατὰ τὴ δημιουργία τὰ ζῶα καί τὰ φυτά. Εἶναι ἀνώτερα τοῦ ἀνθρώπου;

● Ἀπλῶς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ἡ γυναῖκα, ὅτι ὑπάρχει τάξις στή συζυγία καί στή συνύπαρξι, ἀκόμα καί στήν ἐνότητα καί τὴν ἰσότητα. Τό προβάδισμα τοῦ ἀνδρός δὲν ὀφείλεται στήν ξεχωριστή ἀξία του. Γιά τόν ἀπλούστατο λόγο: Τό προβάδισμα δὲν τό ἀπέκτησε μέ τὴν ἀξία του. Ἀπλῶς θέλησε ὁ Δημιουργός νὰ δημιουργηθῇ «ἡ γυνὴ ἐξ ἀνδρός» (στ. 8).

● Τό οὐσιαστικό προβάδισμα ἀποκτᾶται μέ τὴν προσωπική προαίρεσι, μέ τὴν ἐλευθέρου βούλησι, μέ τόν ἀγῶνα γιά τὴν ἀρετή.

● Ἀπὸ γυναῖκα, πού ἐν ὀνόματι ἀρρωστημένης ἰσότητας, εἶναι ἀναίσχυνη καί ξετσιπωτῆ, ποιός δὲν προτιμᾷ τὴ γυναῖκα, πού σέβεται τό ρόλο της καί περπατᾷ μέ τὰ μάτια κάτω, μέ ἐμφάνισι σεμνή, χωρὶς νὰ προκαλῆ;

● Ἀπὸ γυναῖκα, πού γίνεται ἀφορμὴ σκανδαλῶν, ποιός δὲν προτιμᾷ τὴ γυναῖκα, πού εἶναι σεμνή καί ἀνεπιτήδευτη;

● Ἐρωτοῦν, γιὰτί σήμερα οἱ πιστές γυναῖκες δὲν φορᾶνε καλύπτρα στήν κεφαλὴ;

Εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα, πού ἔχουν ἀπονίσει. Θά μπορούσαμε νὰ τό χαρακτηρίσουμε δευτερευόν, ὑπὸ τόν ὄρο, ὅτι τηροῦν οἱ πιστές γυναῖκες τὴν οὐσία, δηλαδή τὴ σεμνή παρουσία στή λατρευτική σύναξι.

Ἀφοῦ ἔχουμε φτάσει στό σημεῖο νὰ εισέρχωνται στοὺς ναοὺς μας καί ξεγυμνωμένες γυναῖκες, ἰδίως στά μυστήρια τοῦ γάμου καί τῆς βαπτίσεως, θά ἦταν ἱκανοποιητικό τό πρῶτο βῆμα: Ν' ἀπαγορευθῇ ἡ εἴσοδος στοὺς ναοὺς τῶν ἀναιδῶν καί ἀσεβῶν καί νὰ συσταθῇ στὶς πιστές γυναῖκες, νὰ ντύνωνται «καθ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν» (Α' Τιμ. β' 10).

● Δὲν εἶναι ὑποτίμησις τῆς γυναῖκας τό ὅτι δημιουργήθηκε νάναί σύζυγος, ἀναγκαιὸς σύντροφος στή ζωὴ τοῦ ἀνδρός. «Καί γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τόν ἄνδρα» (στ. 9). Στὴν ἀπλοελληνική: «Ἐπὶ πλέον, δὲν δημιουργήθηκε ὁ ἄνδρας γιά τὴ γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυναῖκα γιά τόν ἄνδρα».

● Ἀναγκαιὸς ὁ ἄνδρας γιά τὴ γυναῖκα.

● Ἀναγκαιὴ ἡ γυναῖκα γιά τόν ἄνδρα.

Ἡ ἀμοιβαίτητα στήν ἀναγκαιότητα φανερώνει, σὺν τοῖς ἄλλοις, τὴν ἴση τιμὴ καί ἀξία.

Δ. Γ. Α.

Ἐφυγαν γιά τόν Οὐρανό

† Ἱερεύς Ἐθσεάς Κυπριώτης

Σαράντα πέντε χρόνια συμπλήρωσε ὡς ἀνάπηρος ὁ εὐλαβῆς κληρικός πατήρ Ἐθσεάς Κυπριώτης. Στίς 7 Φεβρουαρ. 2006 ὁ Κύριος τόν κάλεσε κοντά Του, ὄχι ἀπλῶς νά τόν ξεκουράσῃ ἀπ' τούς κόπους καί τούς πόνους του, ἀλλά καί γιά νά τόν βραβεύσῃ (Φιλιπ. γ' 14) γιά τή μεγάλη του προσφορά καί νά τόν στεφανώσῃ (Β' Τιμ. δ' 8) γιά τούς ἀγῶνες καί τίς θυσίες του.

- Γεννήθηκε τό 1920 στήν Κέρκυρα. Ἀπό ζῆλο προσήλθε στήν ἱερωσύνη τό 1957. Χειροτονήθηκε ἀπ' τόν Κερκύρας Μεθόδιο.

- Τρία χρόνια μπόρεσε νά διακονήσῃ ὡς ὑγιής. Τό 1960 ἄρχισαν οἱ σκληροί πόνοι τῆς παραπληγικῆς δοκιμασίας. Κι οἱ δικοί του πόνοι τόν ἔφεραν κοντά στούς πόνους τῶν ἄλλων ἀναπήρων. Τά βάρη τους ἔγιναν δικά του βάρη, ἤ μᾶλλον προστέθηκαν στά δικά του σωματικά βάρη.

- Τό «Ἀλλήλων τά βάρη βαστάζετε» τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Γαλ. στ' 2) γιά τόν πατέρα Ἐθσεά εἶχε διπλῆ ἐρμηνεία.

Ἀπό τό 1972 μέχρι τό 1994 διακόνησε τίς λειτουργικές καί λοιπές θρησκευτικές ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν του παραλυτικῶν. Στό Κρατικό Ἰδρυμα Ἀποκαταστάσεων Ἀναπήρων, πού ἄλλοτε στεγαζόταν στό Ψυχικό κι ἀργότερα στούς Ἁγίους Ἀναργύρους Ἀττικῆς, δέν βρισκόταν ὡς ἄρρωστος μόνο, ἀλλά καί ὡς γιατρός!

- Ἐκατοντάδες πιστῶν εὕρισκαν πνευματική θεραπεία στό πετραχίλι τοῦ πατρός Ἐθσεά. Ὅχι μόνο ἀνάπηροι, ἀλλά καί ὑγιεῖς. Ὅλοι διέκριναν στό χαρούμενο πρόσωπο τοῦ ἀναπήρου πνευματικοῦ τήν ὑγιαίνουσα ἀγάπη καί ἀναπαύονταν.

- Ἀπό τό 1994 οἱ δικοί του πόνοι ἔγιναν μεγαλύτεροι. Ἀλλεπάλληλες ἐγχειρήσεις τόν καθήλωσαν στό κρεβάτι. Μά τό χαμόγελο δέν ἔσβησε ἀπ' τά χεῖλη του. Καί ἡ δοξολογία του δέν σταμάτησε.

- Πρόσωπο μέ εἰδικές ἀνάγκες! θά τόν χαρακτήριζαν. Κι ὅμως ἦταν πρόσωπο μέ εἰδικά χαρίσματα, μέ εἰδική θυσία, μέ εἰδική ἀγάπη. Ἄς ἔχουμε τήν εὐχή του!

† Παναγιώτα Νούσια † Σεβαστιανή Νικολαΐδου

Καί οἱ δύο ἀπ' τά Γρεβενά. Καί οἱ δύο μαθήτριες πρῖν ἀπό 50 χρόνια τοῦ ἱεροκήρυκος πατρός Αὐγουστίνου Καντιώτου.

Καί οἱ δύο ἀφιερῶθηκαν στήν ἱεραποστολή. Ἡ μία στήν ἀδελφότητα τῶν Γρεβενῶν «Ἁγία Βαρβάρα», ἡ ἄλλη στήν ἀδελφότητα τῶν Ἀθηνῶν «Ἁγία Εἰρήνη».

Καί οἱ δύο ἦσαν ἀπλές ψυχές. Πρόβατα τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ, πού τρέφονταν συνεχῶς ἀπ' τό λόγο τοῦ Θεοῦ καί τή χάρι τῶν ἱ. μυστηρίων. Τώρα καί οἱ δύο ἀναπαύονται στή Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἡ πρώτη ἔφυγε τόν Ἰανουάριο. Ἡ δεύτερη τόν Φεβρουάριο. Συναντήθηκαν ἐκεῖ. Καί συναγάλλονται, δεόμενες καί γιά ὄσους ἀγωνίζονται ἀκόμα στή γῆ.

Μακάριες ψυχές! Ἐκλεκτές τῷ Κυρίῳ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδιοκτήτης: Ὁρθόδοξος Χριστιανικός
Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα
Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

Ἐπιμελητής: Ἰωάννης Κωνσταντίνου

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησίαν συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €.

Κύπρου 16 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 20.
Καναδά καί Αὐστραλίας: δολλάρια 25.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»
Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Νά μᾶς ξέρουν ἢ νά μᾶς ξέρη;

Ἐ ἀπόστολος Παῦλος δέν ἐπεδίωκε τή δημοσιότητα καί τή φήμη. Ὡς λύχνος βέβαια τοῦ Οὐρανοῦ δέν ἦταν δυνατόν νά παραμείνη «ὑπό τόν μόδιον» (Ματθ. ε' 15). Θά μπορούσε ὅμως νά ζήσει καί ἀγνοούμενος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Ἐνα τόν ἐνδιέφερε, νά μή τόν ἀγνοῆ ὁ Θεός.

Ἐξῆσε χρόνια ἀφαιρίας, γιά τὰ ὁποῖα καί μιλάει: «Ἦμην δέ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ» (Γαλ. α' 22).

• Δέν τόν ἐνδιέφερε ἡ δική του προβολή. Ἀγωνιζόταν γιά τήν προβολή τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ.

• Κάποτε τό ὄνομά του, ὡς φανατικοῦ διώκτου τοῦ Χριστοῦ, ἦταν πασίγνωστο στους Ἰουδαίους, σ' ὅλο τό χῶρο τῶν Ἱεροσολύμων καί τῆς Παλαιστίνης.

• Τό πρόβλημα δέν εἶναι νά εἶσαι γνωστός. Γνωστός εἶναι καί ὁ ληστής καί ὁ κακοποιός. Καί γιά τό μαινόμενο διώκτη τοῦ Χριστοῦ Σαῦλο ὅλοι πρίν μιλοῦσαν, ἀλλά «πάντες ἐφοβοῦντο αὐ-

τόν» (Πράξ. θ' 26). Ὑστερα ἀπ' τή μεταστροφή του χάθηκε. Τόν λησμόνησαν. Οἱ τοπικές ἐκκλησίες τῆς Ἰουδαίας ἔχασαν τή ἰχνη του.

• Τόν ἀπ. Παῦλο δέν τόν ἐνδιέφερε, ὅτι τόν ἀγνοοῦσαν οἱ χριστιανοί τῆς Ἰουδαίας. Ἀρκεῖ, πού τόν εἶχε θυμηθῆ ὁ Θεός. Δέχτηκε τήν ἀναπάντεχη ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ ἔξω ἀπ' τή Δαμασκό. Κι ὕστερα δέχτηκε καί τήν ἄλλη ἐπίσκεψη, ἐκείνην τοῦ ἐκλεκτοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Βαρνάβα. Ἐγιναν συνεργάτες.

Πολλές φορές ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ θά εἶναι γιά τόν κόσμον «ἀγνοούμενος». Κανένας δέν θά τόν ξέρη. Ἀντίθετα μπορεῖ καί νά τόν περιφρουοῦν.

• Ὁ καῦμός τοῦ πιστοῦ δέν εἶναι ὅτι ὁ ἴδιος ἀγνοεῖται ἀπ' τόν κόσμον, ἀλλ' ὅτι ὁ κόσμος ἀγνοεῖ τό Θεό. Ὁ Παῦλος ἀγωνιζόταν νά κάνη γνωστό τόν ἄγνωστο Θεό. «Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγώ καταγγέλλω ὑμῖν» (Πράξ. ιζ' 23).

Μπορεῖ ὁ κόσμος νά γνωρίζη ἐμᾶς, καί ν' ἀγνοῆ τό Χριστό. Νά ἐκτιμᾶ ἐμᾶς, καί νά καταφρονῆ τό Χριστό. Μπορεῖ νά πασχίζουμε γιά τή δική μας καλή εἰκόνα πρὸς τὰ ἔξω, καί ν' ἀδιαφοροῦμε γιά τό ὅτι δέν ἀγαποῦν τό Χριστό, πούναι ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου.

• Εἶναι καιρός νά μποῦμε στά παρασκήνια ἐμεῖς, καί ν' ἀφήσουμε στό προσκήνιο Ἐκεῖνον, πού μόνος Αὐτός μπορεῖ ν' ἀλλάξη τό σκηνικό τοῦ κόσμου, νά μεταμορφώσει τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι ἀνάγκη νά βρισκόμαστε πάντοτε μπροστά στόν προβολέα τῆς δημοσιότητας;

• Τί ζητᾶμε; Νά μᾶς ξέρουν οἱ ἄνθρωποι, ἢ νά μᾶς ξέρη (νά μᾶς ἀναγνωρίζη) ὁ Χριστός; «Εἰ θέλεις γνωσθῆναι παρά τοῦ Θεοῦ, ἀγνοήθητι παρά τῶν ἀνθρώπων», διαβάζουμε στή Φιλοκαλία.

Ἐπίκαιρα βιβλία

Ἄρχιμ Δανιήλ Ἀεράκη

Στούς Χαιρετισμούς

Ὅμιλιες στόν Ἀκάθιστο Ὑμνο. Σελ. 272.

Στή Μεγάλη Ἑβδομάδα

Πέντε θέματα γιά κάθε μέρα τῆς Μεγ. Ἑβδομάδας. Σελ. 296.

Τό ἐκούσιο Πάθος

Ὅμιλιες γιά ὅλες τίς μέρες τῆς Μεγ. Ἑβδομάδας. Σελ. 202.

Τό καθένα 7 €. Καί τὰ τρία 20 €. Ταχυδρομ. 4 €. Τηλ. 2103212713 & 2109765440.

Ὁ πρόην Πειραιῶς

Ἐπάρχουν Μητροπολίτες σέ πολύ μεγαλύτερη ἡλικία ἀπό ἐκείνην τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτ. πρόην Πειραιῶς **Καλλινίκου (Καρούσου)**. Κι ἔχουν πολύ σοβαρότερα θέματα υγείας. Ἐν τούτοις δέν παραιτοῦνται. Πιθανόν νά μήν ἔχουν τά ἴδια **προβλήματα** μ' ἐκείνον.

• Ἐάφνιασε καί ἡ ξεχωριστή ἀναφορά καί τιμή στό πρόσωπό του, κάτι πού δέν ἔχει γίνει γιά ἄλλους Μητροπολίτες, πού ἔθελουσίως παραιτήθηκαν.

Ἀποφασίστηκε ἀπ' τή Δ.Τ.Σ. (7 Φεβρ. 2006), ὕστερα ἀπό πρότασι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ν' ἀπονεμηθῆ στόν πρόην Πειραιῶς τό **ἀνώτατο παράσημο** τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ὁ χρυσοῦς σταυρός τοῦ ἀποστόλου Παύλου)!

Κανένας δέν ἀμφισβητῆ τήν ποικίλη δραστηριότητά του, καί ἰδίως τό ἔργο μέ τό ραδιοφωνικό σταθμό **«Πειραική Ἐκκλησία»**. Ἀλλά καί ποιός ἀμφιβάλει, ὅτι ἐπίσκοποι, πού παραιτήθηκαν, προσέφεραν ἐπίσης πολλά στό λαό τοῦ Θεοῦ, γιατί ὄχι καί περισσότερα; Θά μπορούσαμε ν' ἀναφέρουμε τούς διακρινόμενους ὄχι μόνο γιά τό **ἔργο** τους, ἀλλά καί γιά τήν **ἐνάρετη βιοτή** τους, πρόην Φλωρίνης π. Αὐγουστῖνο καί πρόην Ὑδρας π. Ἱερόθεο.

Ὑπέρ αὐτούς θεωρεῖται ὁ πρ. Πειραιῶς; Μήπως τοιοῦτου εἶδους τιμές ὀδηγοῦν σέ συγκρίσεις προσώπων; Καί προτρέχουμε τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ;

• Κάποτε πάντως πρέπει νά καταργηθοῦν γιά τούς ἐν ζωῇ κληρικούς οἱ **τιμητικές διακρίσεις**, τά παράσημα, οἱ ἐπετειακές ἐκδηλώσεις (δεκάχρονα, εικοσάχρονα, εικοσιπεντάχρονα, τριαντάχρονα...!), οἱ τιμητικοί τόμοι κ.λπ..

• Ὅλα αὐτά μειώνουν ἔτι μᾶλλον τήν **πιθανότητα σωτηρίας**. Καί λέμε «ἔτι μᾶλλον», διότι ἤδη μέ τό νά ἐπιζητοῦν ὠρισμένοι νά γίνουν ἐπίσκοποι καί νά τό κατορθώνουν, ἔχουν μειώσει ἐπικίνδυνα αὐτή τήν πιθανότητα. Ὅσο πύο ψηλά ἀνεβαίνει κανείς, τόσο περισσότερο κινδυνεύει. Κι ὅσο πύο πολύ τιμᾶται στή γῆ,

τόσο περισσότερο ἐλαχιστοποιεῖται ἡ τιμή του στόν Οὐρανό. Τό λέει καθαρά ὁ Κύριος: «Ἀπέχουσι (εἰσέπραξαν!) τόν μισθόν αὐτῶν» (Ματθ. στ' 2).

• Ἄς ἐλπίσουμε, ὅτι θ' ἀποποιηθῆ τῆς ξεχωριστῆς τιμῆς ὁ πρόην Πειραιῶς.

• Κι ἄς ἐλπίσουμε, ὅτι ὁ διάδοχός του θά διακρίνεται γιά τή σοβαρότητά του καί δέν θά ἔχη **«ἐπηρμένην ὄφρύν»**.

• Ἄν τελικά, ὅπως λέγεται, διάδοχος τοῦ κ. Καλλινίκου στόν Πειραιᾶ ἐκλεγῆ ὁ ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως κ. **Σεραφεῖμ (Μεντζελόπουλος)**, θ' ἀποτελεῖ ἡ ἐκλογή του ἐκπληξί.

Ὁ μεγαλοπρεπῆς κληρικός, ἄλλοτε πρεσβύτερος τῶν Ἀθηνῶν καί ἐπίσκοπος στήν Αὐστραλία, ἐμφανίστηκε στίς δικαστικές ὑποθέσεις τῶν ἐπισκόπων κ. **Κουμαριανοῦ** (Θεοκλήτου) καί κ. **Μπεζενίτη** (Παντελεήμονος) ὡς μάρτυρας ὑπερασπίσεώς τους!

Συνήθως οἱ παραιτούμενοι Μητροπολίτες ὑποδεικνύουν τό **διάδοχό** τους. Ἄραγε ὁ πρόην Πειραιῶς κ. Καλλίνικος τόν Χριστιανουπόλεως πρότεινε ὡς διάδοχό του; Αὐτός τόν ἀναπαύει περισσότερο καί αὐτός τόν ἐκφράζει πιστότερα;

Ἄναγκαῖος ὁ φιλοπαπισμός;

Ἐπίσκεψί του στόν **Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ'** ἀνήγγειλε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. **Χριστόδουλος**. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς προηγούμενης περιόδου, ὅπου πρωτοαναφέρθηκε τό θέμα, κατά πλειονοψηφία ἀντιτάχθηκε σέ μιά τέτοια κίνησι. Κι εἶχε τότε ἀφήσει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐνδεχόμενο πραγματοποιήσεως τῆς ἐπισκέψεως στό Βατικανό ὄχι μέ ἀπόφασί τῆς Συνόδου, ἀλλά μέ δική του πρωτοβουλία!

• Ἦδη στίς 14 Φεβρ. 2006 σέ συνάντησί του μέ τόν καρδινάλιο τοῦ Μιλάνου Ντονίσιο καί ἄλλους παπικούς κληρικούς (στήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν) ὁ Μακαριώτατος ἀνακοίνωσε τήν ἀπόφασί του: **«Νά πραγματοποιήσουμε, ἐντός τοῦ τρέχοντος ἔτους τήν ἀπό μακρόν ἐκκρεμοῦσαν ἐπίσκεψίν μας στή Ρώμη»!**

• Είναι ανάγκη νά γίνη αυτή ή επίσκεψις; Δέν θέλουμε νά μιλήσουμε γιά **προδοσία** τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, οὔτε νά ἐνστερνισθοῦμε τό γραφέν: «*Μέ καλπάζοντας ρυθμούς ή Ἑλλαδική Ἐκκλησία πρός τάς ἀγκάλας τοῦ Παπισμοῦ*» («Ὁρθ. Τύπος», φ. 17 Φεβρ. 2006).

• Θέλουμε νά πιστεύουμε, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐμμένει σ' ὅσα εἶπε κατά τήν παραπάνω συνάντησί του: «*Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει σημειώσει κατ' ἐπανάληψη, ὅτι ὁ κοινός τόπος νά συναντηθοῦμε εἶναι ή κοινή μας πίστη στή διάρκεια τῶν ὀκτώ πρώτων αἰώνων. Ἄν εἶχαμε τό θάρρος νά ἐπιστρέψουμε ὅλοι σ' αὐτή τήν κοινή βάση, θά εἶχαμε αὐτομάτως τήν ἐνπίσκειναι ἐνότητά».*

• Ἡ Ἀρχιεπισκοπική ἐπίσκεψις στό Βατικανό, ἐνώ καμμιά θεολογική καί ποιμαντική ἀνάγκη δέν θά καλύψη, θά προκαλέσῃ γιά μιά ἀκόμα φορά **σάλο στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας**. Ποιός θά συγκρατήσῃ π.χ. τοὺς πάσης μορφῆς παλαισημερολογίτες, πού θ' ἀναζωπυρωθοῦν καί θά προκαλοῦν τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, μιλώντας γιά μιά νέα προδοσία;

• Γιατί νά γινώμαστε «*νεροκουβαλητές*» στό μύλο τῶν ποικίλων **σχισματικῶν**; Καί γιατί νά σκανδαλίζουμε πιστοὺς ἔστω καί «*ἀσθενεῖς τήν συνείδησιν*» (Α' Κορ. η' 7); Γιατί νά τοὺς ἐξωθοῦμε στοὺς πάσης φύσεως ἀγύρτες, πού, ἐνώ οἱ ἴδιοι βρίσκονται ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας, ὑψώνουν ἐν τούτοις τή **σημαία** τῆς «Ὁρθοδοξίας»;

Μιά μάνα μόνο ἐπνιξε τό μωρό της;

Ἡροβληματικό ἄτομο, εἶπαν, ή νεαρή μάνα, πού ἐπνιξε τό ὀκτώ μηνῶν παιδάκι της, γιατί ἐπασχε ἀπ' τό σύνδρομο **Ντάουν** (μογγολισμός). Συνελήφθη. Ὅλοι ἔσπευσαν (δικαιολογημένα) νά καυτηριάσουν τήν ἀποτρόπαια πρᾶξι της.

• Ἄν τό ἴδιο ἐγκλημα τό εἶχε διαπράξει δεκαπέντε μῆνες πρῖν, ὅταν δηλαδή, τό ἴδιο παιδί, ζωντανό βρισκόταν ὄχι στήν κούνια τοῦ σπιτιοῦ της, ἀλλά στήν **κούνια** τοῦ σώματός της, στή **μήτρα** της, ὅπωςδῆποτε κανεῖς δέν θά τήν κατηγο-

ροῦσε. Τό ἴδιο **ἐγκλημα** τό διαπράττεις κατά τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ στήν κυφορία, κι εἶσαι... νόμιμος! Τό ἴδιο διαπράττεις κατά τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ μετά τήν κυφορία, κι εἶσαι φρικτός φονιάς!

• Για τό ἐγκλημα τῆς **ἐκτρώσεως**, πού γίνεται κατ' ἐξακολούθησιν καί κατά συρροήν, οὔδεις διαμαρτύρεται. Ὅχι ἀπλῶς πνίγονται, ἀλλά κυριολεκτικά σφάζονται **300.000 βρέφη κάθε χρόνο στήν Ἑλλάδα** (μέ ἐπιστημονική μέθοδο!) καί κραυγή δημοσιογραφική καμμιά, καί καμπάνα πένθιμα δέν χτυπᾶ πουθενά. Ὅσο γιά τήν κρατική παρέμβασι; Αὐτή εἶναι ὑπέρ τῶν... φονιάδων! Οἱ **ἐκτρωσιολόγοι** νόμιμα πολτοποιοῦν ζωντανά παιδικά σωματάκια!

• Στό ἐγκλημα τῶν ἐκτρώσεων (ἀμβλώσεων) ἠθικοί ἀντουργοί εἶναι καί οἱ γιατροί, πού στό λεγόμενο **προγενετικό** ἔλεγχο μέ τό παραμικρό τρομοκρατοῦν τήν ἔγκυο μητέρα, ὅτι πιθανόν τό παιδί νά γεννηθῆ μέ προβλήματα!

Κανένα σωματικό πρόβλημα δέν δικαιολογεῖ ἐγκληματική ἐπέμβασι **σ' ὀποιαδήποτε φάσι** τῆς ζωῆς. Ἡ κύησις εἶναι ζωή. Ἡ **πιό ιερή**. Ποιός θά φωνάξῃ; —*Κάτω τὰ χέρια τῶν φονιάδων ἀπ' τό παιδί!*

Φυσικές πηγές!

Ἡιέζουν τήν Ἐκκλησία ν' ἀποφανθῆ θεολογικά καί ἠθικά γιά τή λεγόμενη «**τεχνητή γονιμοποίηση**». Οἱ πνευματικοί βρίσκονται σέ δύσκολη θέση. Τί νά ποῦν τὰ ἀνδρόγυνα, πού στό σχέδιο τοῦ Θεοῦ δέν ὑπάρχει τεκνοποίησις, ἀλλ' ἐκεῖνα λαχταροῦν κάποιον παιδί καί ρωτᾶνε γιά προσφυγή σέ μεθόδους τεχνητῆς γονιμοποιήσεως;

Δέν θά μποῦμε στόν πειρασμό ν' ἀποφανθοῦμε ἢ νά δείξουμε, ὅτι κατέχουμε θέματα τῆς λεγομένης «**Βιοηθικῆς**»! Ἀσφαλῶς ἔχουμε **θαύματα τεκνοποιίας** κι ἀπό ζευγάρια μέ στειρότητα. Ἀλλά στίς περιπτώσεις τοὺς ἔχουμε **ὑπέρβασι**, ὄχι **παράκαμψι** τοῦ φυσικοῦ νόμου.

Ἄλλο ἔχει ξεχωριστή σημασία. Ἄς τό δείξουμε μέ παράδειγμα. Φαντασθῆ-

τε σ' ένα βουνό νά τρέχουν σαράντα **πηγές!** Τις καταστρέφουμε όλες (ταπώνουμε)! Σπερεύουν μέ τή δική μας καταστροφική παρέμβασι! Κι ύστερα προσπαθούμε πάνω στά σκληρά βράχια νά σκάψουμε βαθειά, μήπως καί ἀποστάξη κάποια σταγόνα νερού!

- Τις φυσικές πηγές τῆς **τεκνογονίας** τίς καταστρέφουμε. Ἄλλοι μέ τίς ἐκτρώσεις, ἄλλοι μέ τήν ἀποφυγή τῆς τεκνογονίας, ἄλλοι μέ χειρουργικές παρεμβάσεις.

- Κι ύστερα ἐρχόμαστε νά σκάψουμε σκληρά, μήπως καί βροῦμε σταγόνα νερού, ζωή παιδιοῦ μέ **τεχνητούς τρόπους!**

- Εὐλογημένος ὁ πόθος τῶν **ἀτέκνων** ζευγαριῶν γιά τεκνογονία! Ἄλλά καί καταραμένος ὁ τρόπος τῆς ὀλιγοτεκνίας ἢ ἀτεκνίας τῶν **εὐγόνων** ζευγαριῶν.

- Οἱ πρῶτοι ἄς μή πιέζουν τό θεϊκό θέλημα. Οἱ δεῦτεροι ἄς μετανοήσουν γιά τό **στραγγαλισμό** τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ.

Φοβάστε τήν παρακολούθησι;

Πσφαλῶς καί καταδικάζεται ἡ ὁποιαδήποτε παρακολούθησις τῶν τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων καί ἡ ὁποιαδήποτε **ὑποκλοπή**. Θεωροῦμε ὅμως ὑποκριτική τήν ἔκτασι, πού πῆρε τό νέο σκάνδαλο μέ τηλεφωνικές ὑποκλοπές ἀπό ἠλεκτρονικό σύστημα ἐγκατεστημένο στήν ἑταιρεία **Vodafone**.

- Ἀποτελεῖ κοινό μυστικό, ὅτι στό σύγχρονο κόσμο καί μέ τίς τόσες δυνατότητες τῆς τεχνολογίας, παρακολοθοῦνται οἱ πάντες! Ἡ **ἀντικατασκοπεία** καί ἡ πα-

ρακολούθησις ἀντιπάλων ἦταν πάντοτε ὄπλο τῆς ἄτιμης πολιτικῆς!

- Ἐρωτᾶται: Γιατί τόσο φοβόμαστε τήν κρυφή κάμερα καί δέν ἀνησυχούμε γιά τή **θεϊκή κάμερα**; Ὅσα πράττουμε, εἶναι «γυμνά καί τετραηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ Θεοῦ» (Ἐβρ. δ' 13). Μέ βλέπει ὁ Θεός! Εἶναι τό πιό ἀνασταλτικό μέσο γιά τό ὅποιοδήποτε κακό.

- Γιατί δέν τρέμουμε τή μέρα καί τήν ὥρα, πού ὅλα τά πεπραγμένα μας **θ' ἀποκαλυφθοῦν**; «Οὐκ ἔστι κρυπτόν, ὃ οὐ μή φανερόν γενήσεται» (Λουκ. η' 17).

Ἄς σπεύσουμε ἐγκαίρως νά καταστρέψουμε τό ἀρχεῖο τῶν ἀμαρτημάτων μας, μέ τή **μετάνοια** καί τήν **ἐξομολόγησι**.

- Γιατί νά μή προσέχουμε **λόγια καί πράξεις**; Πρό καιροῦ ἐξαρθρώθηκε στήν Ἑδεσσα κύκλωμα, πού δροῦσε μέ κρυφές κάμερες καί κατέγραφε ἐξωσυζυγικές δραστηριότητες σέ ξενοδοχεῖο τῆς πόλεως.

Οἱ δημοσιογράφοι ἐβγαλαν «στόν ἀέρα» καί τόν ἀστυνομικό διευθυντή τῆς περιοχῆς. Ρώτησαν: «*Τί πρέπει νά γίνη;*». Κι ἐκεῖνος ἀπάντησε: «*Νά ἐπιστρέψουμε ὅλοι στήν ἐγκράτεια καί τήν ἠθική!*»

Στό ἄκουσμα τῶν λέξεων «ἐγκράτεια» καί «ἠθική» ξέσπασαν σέ γέλια οἱ δημοσιογράφοι. Χλεύασαν τόν ἀστυνομικό διευθυντή! Θέλουσε φρενάρισμα τοῦ κακοῦ, ἀλλά χωρίς... **φρένα!**

Ἄλλο φανατισμός, ἄλλο ζήλος!

Ζησηκώθηκαν οἱ **ισλαμιστές**. Καῖνε πρεσβεῖες καί σημαῖες εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, βαιοπραγοῦν, ἀπειλοῦν μέ τρομοκρατικές ἐνέργειες. Αἰτία; Κάποια σατιρικά **σκίτσα**, πού ἐφημερίδα τῆς Δανίας δημοσίευσε γιά τό **Μωάμεθ!**

- Κακό νά διεγείρωνται **θρησκευτικά πάθη**, πού πιθανόν νά χουν καί πολιτική ὑποκίνησι.

- Ἄς διδαχτοῦν ὅμως οἱ **χριστιανοί!** Φτάσαμε ἐμεῖς σ' ἄλλο ἄκρο: Βλαστημοῦν χυδαῖα τό πρόσωπο ὄχι κάποιου ἀνθρώπου, ἀλλά τοῦ Θεανθρώπου, καί στεκόμαστε μέ ἀπάθεια. Ὁ φανατισμός ὀδηγεῖ σέ βία. Ὁ ἱερός ὅμως **ζήλος** εἶναι ὁμολογιακό καθήκον κάθε πιστοῦ.

Δέκα εὐρώ τό χρόνο

■ Τήν ἐτήσια συνδρομή τοῦ περιοδικοῦ (**10 Εὐρώ - €**) ἢ στά γραφεῖα «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα**. ἢ στό Βιβλιοπωλεῖο «**Βαπτιστής**», **Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103, Ἅγιο Δημήτριο** ἢ στό λογαριασμό: **0026.0236.39.0100353548** τῆς **EUROBANK**.

■ Οἱ συνδρομητές τοῦ **ἐξωτερικοῦ** ν' ἀποστέλλουν τό ἔμβασμά τους στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

■ Τηλ.: 2103212713 καί 2109765440.